

ENYEDI GYÖRGY: VÁROSI VILÁG. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2012. Lenner Tibor

Nem ismeretlen világ felfedezésére indul az olvasó, amikor Enyedi György könyvét kézbe veszi. Az ezredforduló után – statisztikai értelemben – már minden második ember városban, városi környezetben élt a Földön. A kalandvágó embert inkább az a tanácstalanság hozza zavarba, hogy a városi világ felfedezéshez melyik utat válassza a kínálkozó lehetőségek közül. Hiszen a város sokszínű arcát fordítja felénk: hol természeti környezetét látjuk meg, hol épített értékeit, megint máskor a gazdasági-társadalmi térszervező ereje lenyűgöző. A szerző biztos kézzel kalauzolja olvasót ebben a világban: az út elején arra figyelmeztet, hogy a városkörnyezet minden alkotó elemét figyelnünk kell, hogy szintetizálni tudjuk az egyes diszciplínák ismereteit, majd a kezünkbe adja az irányítót a szellemi kalandhoz: gondolatmenetének városföldrajzi szemléletét. Könyve alapvető kérdéseként fogalmazza meg azt, hogy *mi magyarázza a városi világnak az ezredfordulón észlelhető elterjedését és alapvető átalakulását?* Mivel a várost a városhálózat részeként, és nem belső szerkezetében elemzi, az átalakulást elsősorban a város térformáló funkciói alapján ragadja meg. A kérdésből további problémákat bont ki: hogyan módosul korunk városfejlődési folyamatában a városhálózat szerkezete, mivel magyarázható a nagyvárosi növekedés, hogyan formálódnak és működnek a globális városhálózatok és végül a legizgalmasabb: fenntartható-e a jelenlegi városnövekedés? És máris ott vagyunk Enyedi György tudományos életművének egyik maradandó alkotásánál: a városnövekedési ciklusok magyarázatánál. E sorok írója egyetemistaként olvasta – a szerző által alapítóként jegyzett – *Tér és Társadalomban* kibontakozó tudományos vitát az elméletről. Az azóta eltelt évtizedek azt bizonyítják, hogy az alapkoncepció továbbra is érvényes: mindegyik gazdasági ciklushoz illeszkedik egy urbanizációs szakasz, mely a Föld legfejlettebb gazdaságú térségében jelenik meg először és terjed tovább az emelkedő gazdaságokba és a fejlődő országokba.

A *Településföldrajzi Tanulmányok* jelen száma már szerkesztés alatt volt, amikor eljuttott hozzánk Enyedi György halálhíre. *Folyóiratunk szerkesztősége most e recenzióval tisztelge a tudós emléke előtt.* Városföldrajzi-urbanisztikai tanulmányainak összefoglalója így lett együtt a kutató-professzori életút szintézise. Ajándék az élettől, hogy megélhette megjelenését. Mi olvasók pedig gazdagabbak lettünk azzal a szellemi kincssel, amire Enyedi György bölcs útmutatásával leltünk a könyvében. Eredetileg azzal zártam volna a könyvismertetést, hogy ajánlom a munka elolvasását mindenkinek, akit érdekel a városi világ. Nemcsak szakmabelieknek, politikusoknak vagy egyetemi hallgatóknak, hanem könnyed és olvasmányos stílusa miatt a „civil közélet” tagjainak is. Most viszont azt írom: a szerző szándéka szerint sáfarkodjunk okosan és értően azzal a tudományos hagyattal, amit Enyedi György örökségül hagyott az utókorra.